

REFERAT Natur-, Miljø- og Klimaudvalget d. 13-08-2024

Mødedato Tirsdag d. 13. august 2024 kl. 09:00

Mødested Mødelokale 188

Indholdsfortegnelse

Naturpark Nisum Fjord - Godkendelse af Naturparkplan.....	3
Anlægsbevilling Tvis Mølle Naturlaboratorium - Sundhedslaboratoriet.....	5
Renovering af Mosestien - færdiggørelse.....	6
Projekt for fjernelse af spærring i Vegen Å ved tidligere Munkbro Dambrug.....	7
Budget og gebyrer for affaldsområdet 2025.....	9
Orientering om forestående beslutning om etablering af ny deponicelle ved Kåstrup i Skive Kommune.....	11
Lukket: Meddelelser.....	12
Lukket: Underskrift af beslutningsprotokol.....	13

Punkt 1: Naturpark Nisum Fjord - Godkendelse af Naturparkplan

01.05.18-P20-1-18

Sagsfremstilling

KJ/TM/AD - NMK-ØK-BY

Den 12. december 2018 blev Naturpark Nisum Fjord første gang mærket som naturpark under Friluftsrådets mærkningsordning, Danske Naturparker. Naturparken fik den 15. april 2024 en betinget godkendelse om genmærkning for perioden 2024-2028. Den betingede godkendelse afhænger af, at Lemvig og Holstebro kommuner godkender Naturparkplanen. Når Naturparkplanen er godkendt, er godkendelsen som Naturpark i perioden 2024 til 2028 endelig.

Naturparkplanen er udarbejdet af Naturpark Nisum Fjord i samarbejde med Lemvig og Holstebro Kommuner og omfatter indsatser som bidrager til fremme af udvikling af natur, kultur, turisme og erhvervslivet i området omkring Nisum Fjord.

Danske Naturparker er en mærkningsordning stiftet under Friluftsrådet i 2013. Det er et kvalitetsstempel for større sammenhængende naturområder, der udvikler natur, friluftsliv og lokal identitet. Naturparken er med til at sikre en langsigtet planlægning og udvikling af natur, kultur og friluftsliv i samspil med en landdistriktsudvikling til gavn for bosætning, turisme og øvrige erhverv i naturparken. Aktuelt er der 13 naturparker og 3 pilotnaturparker i Danmark. Hvert 5. år skal naturparken re-godkendes baseret på:

- Danske Naturparkeres 10 kriterier
- 5 års statusrapport
- Tidsplan over naturparkperioden
- Budget og finansieringsplan
- Kortmateriale over naturparkens afgrænsning og områder med beskyttet natur
- Revideret naturparkplan

Et af kravene for at blive mærket som Naturpark er, at der er en politisk godkendt naturparkplan. Naturparkplanen er det redskab, der beskriver formålet og visionen med naturparken på længere sigt. Samtidig skal den indeholde en beskrivelse af de lang- og kortsigtede mål samt de projekter, der skal realiseres i den femårige mærkningsperiode. De kortsigtede planer og projekter skal være specifikke, målbare og tidsbestemte. Den reviderede naturparkplan er sammen med en oversigt over ændringer vedlagt i bilag.

Udarbejdelsen af planen er sket med inddragelse af Naturparkrådet, hvor bl.a. organisationerne Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Holstebro og Omegns Fiskeriforening, Naturstyrelsen Vestjylland, Kystdirektoratet, Friluftsrådet, Danmarks Jægerforbund, fiskeri og landbrug er repræsenteret.

Naturparkplanen har også været i intern høring ved Kultur, Erhverv og Arbejdsmarked, hvilket ikke har givet anledning til bemærkninger.

Naturpark Nisum Fjord er støttet med finansiering fra Holstebro og Lemvig Kommune på 300.000 kr. årligt fra hver kommune. Derudover finansieres indsatser via projekter som Naturstyrelsen gennemfører på deres arealer, via hjemsøgt ekstern finansiering og indsatser som Natur-, Miljø- og Klimaudvalget finansierer via afsatte midler til naturpleje.

Økonomi har ingen bemærkninger til det økonomiske indhold i sagen.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget overfor Byrådet anbefaler:

- at godkende den reviderede Naturparkplan for Naturpark Nisum Fjord for perioden 2024-2028

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Udvalget ønsker en status og evaluering af Naturpark Nisum Fjord halvvejs i perioden.

Bilag

Naturparkplan 2024-2028.pdf

Naturparkplan2024_2028_rettelser

Punkt 2: Anlægsbevilling Tvis Mølle Naturlaboratorium - Sundhedslaboratoriet

04.00.00-S00-1-16

Sagsfremstilling

AD/TM/HK – NMK - ØK - BY

På mødet den 7. februar 2024 blev Natur-, Miljø- og Klimaudvalget orienteret om, at Holstebro Kommune har modtaget tilsagn fra Nordea-fonden om støtte til Sundhedslaboratoriet på 3.788.305 kroner. Af støttebeløbet er 300.000 kr. øremærket en ekstern evaluering af de sundhedsfremmende og forebyggende indsatser i Sundhedslaboratoriet, denne evaluering er fuldt finansieret af Nordea-fonden. Det øvrige tilsagn fra Nordea-fonden gives som 50% medfinansiering.

De samlede etableringsomkostninger for de tre platforme, der udgør Sundhedslaboratoriet, er 6.872 tkr., Holstebro Kommune bidrager med 50% medfinansiering på 3.436 tkr. Den kommunale medfinansiering sker via de afsatte og frigivne projektmidler til Tvis Mølle Naturlaboratorium, hvor der resteret et rådighedsbeløb på 3.619 tkr. i 2024.

En ekstern bygherrerådgiver udarbejder det endelige udbudsmateriale, tilbudslister, tildelingskriterier herunder kriterier for bedømmelse af bæredygtige tiltag og deltager i kontraheringsfasen med entreprenører, i samarbejde med Teknik og Miljø og med baggrund i det godkendte koncept for Tvis Mølle Naturlaboratorium jf. bilag 1. Den eksterne bygherrerådgiver medfører en udgift på ca. 110.000 kr., der afholdes af Holstebro Kommune.

Under forudsætning af Byrådets godkendelse skal projektet sendes i udbud med en samlet anlægsramme på 6.872 tkr., hvoraf der skal afregnes gavemoms for tilskuddet fra Nordea-fonden.

Der søges om i alt 3.546 tkr. i bevilling til kommunal medfinansiering. De samlede udgifter kan afholdes inden for den eksisterende bevilling.

Økonomi har ingen bemærkninger til det økonomiske indhold i sagen.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget over for Byrådet anbefaler:

- at der meddeles en tillægsbevilling på anlægsindtægten på 3.788.000 kr. til støtten fra Nordea-fonden,
- at der i 2024 afsættes rådighedsbeløb på 3.788.000 kr. som tilgår likvide aktiver.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Bilag

Bilag 1 - Skitseforslag Tvis Mølle Sundhedslaboratorium

Punkt 3: Renovering af Mosestien - færdiggørelse

01.05.10-G00-2-07

Sagsfremstilling

TM/THN - NMK

I 2020 blev Natur-, Miljø- og Klimaudvalget præsenteret for behovet for samt forskellige scenarier for renovering af Mosestien ved Stubbergård sø, som er en af kommunens mest besøgte naturdestinationer og flere gange har haft national eksponering i en "top-10" naturdestination. Baggrunden var, at almindeligt vedligehold ikke længere kunne sikre stiens anvendelighed på grund af forfald, og udskiftningen ville være så omfattende, at driftsbudgettet ikke kunne rumme udgiften til vedligehold af stien. Den langtidsholdbare løsning baseret på azobetræ var beregnet til en samlet omkostning på 2,59 mio. kr. Byrådet afsatte i 2020 2 mio. kr. på anlægsbudgettet som støtte til den langtidsholdbare løsning.

Stigende materiale- og fragtpreiser som følge af Corona-situationen gjorde, at den forventede kostpris ikke kunne holdes. Ved i stedet at vælge dansk/nordtysk egetræ i større dimensioner vurderedes omkostningen at kunne holdes, og der var fortsat tale om en langtidsholdbar løsning samt en mere bæredygtig løsning, idet det indkøbte træ var frasorteret træ fra møbelproduktion.

Materialet til den sidste del af stien har dog først skulle udtørres og skridsikring ifræses, hvorfor sidste del af stien har afventet dette. Teknik og Miljø er klar til at afslutte udskiftning af gangbrædder på Mosestien.

Kaj Bech a/s vandt udbud af første etape. Teknik og Miljø har gennemført et udbud af anden etape med de samme entreprenører, som bød på første etape. Denne gang var Haderup Skovservice a/s billigst.

Teknik og Miljø anbefaler, at projektet færdiggøres nu, da tilstanden af de sidste 330 meter gør, at gangbroen ikke kan afvente udskiftning af gangbrædder yderligere.

Forsinkelse og prisstigninger betyder, at den samlede omkostning for hele renoveringen ender på 2,64 mio. kr., svarende til 50.000 kr. mere end det oprindelige estimat for udskiftning.

På anlægsbudgettet resterer 377.000 kr. De samlede omkostninger for færdiggørelse udgør 1,02 mio. kr. Det vil være muligt at gøre projektet færdigt i løbet af efteråret 2024.

Det anbefales, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget prioriterer 643.000 kr. fra udvalgets driftsramme til færdiggørelsen. Udvalgets driftsramme finansierer kommunens driftsudgifter til naturforvaltning af fredede områder, drift af kommunens egne skov- og naturarealer, faciliteter til friluftsliv samt naturpleje og naturgenopretningsprojekter.

Med en prioritering af færdiggørelsen af Mosestien i år med det betydelige beløb nedprioriteres eller udsættes andre driftsopgaver, dog med fokus på, at de lovmæssige forpligtigelser indenfor Naturbeskyttelsesloven, Skovloven m.fl. overholdes.

Økonomi har ingen bemærkninger til det økonomiske indhold i sagen.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget beslutter:

- at Teknik og Miljø igangsætter udskiftning af de sidste 330m gangbrædder på Mosestien
- at Teknik og Miljø afholder de resterende omkostninger til færdiggørelse af projektet af de ordinære driftsmidler - svarende til 643.000 kr.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Bilag

Bilag - Mosestien

Punkt 4: Projekt for fjernelse af spærring i Veggen Å ved tidligere Munkbro Dambrug

06.02.03-P19-9-14

Sagsfremstilling

AD/TM/JL - NMK

Holstebro Kommune skal gennemføre vandløbsprojekt for fjernelse af spærring i Veggen Å ved nedlagte Munkbro Dambrugs tidligere stemmeværk. Projektet er en obligatorisk indsats optaget i vandområdeplan 2021-2027 for Nisum Fjord.

Med baggrund i modtagne høringsvar tages beslutning om det videre forløb i sagen.

Vandrådet for Nisum Fjord anbefalede, at fjernelse af den sidste dambrugsspærring i Holstebro Kommune skulle prioriteres i vandområdeplan 2021-2027. Natur-, Miljø- og Klimaudvalget besluttede at videresende anbefalingerne. Miljø- og Fiskeristyrer var enige i prioriteringen, og staten har opkøbt dambrugets foderkvote og opstemningstilladelse og overladt det til Holstebro Kommune at træffe afgørelse om spærringens fjernelse, så der gives uhindret faunapassage op gennem Veggen Å. Holstebro Kommune har ansøgt Fiskeristyreren og er bevilget tilsagn om tilskud til gennemførelse af vandløbsprojekt (se projekttægning bilag). Projektet planlægges realiseret i perioden medio september til ultimo oktober 2024.

Vandløbsprojektet indebærer en genslyngning af Veggen Å i et forløb på ca. 500 m øst for det gamle stemmeværk og det fiskestryg, der her blev etableret af Ringkjøbing Amt. Der vil nu blive genoprettet et naturligt slynget åforløb med 6 stryg egnet for gydning af laks, havørred og lampretter. Projektet er vigtigt i en tid, hvor laksebestanden går tilbage i hele Europa.

Et eksisterende afvandingsdræn ført langt opstrøms i ådalen bliver sløjfet som et led i projektet. Drænet var en afværgeforanstaltning, der i sin tid blev etableret for at tilgodese opstrøms lodsejere i forbindelse med dambrugets etablering af et stemmeværk i ådalen. Stemmeværket hævede oprindeligt vandspejlet i Veggen Å. Vandspejlet føres nu tilbage til oprindeligt niveau, og drænet er hermed overflødig og kan nedlægges.

Som led i projektet etableres der hegning langs åen og en kreaturbro, der samtidig kan indgå i et muligt afmærket stiforløb/spor i naturområdet, ligesom det forløb der findes langs Felding Bæk ved Sørvadvej.

I projektet er indbygget etablering af et sandfang, der kan opsamle den indledende sandtransport, projektet giver anledning til. Teknik og Miljø vurderer det hensigtsmæssigt at videreføre driften af dette sandfang for at imødegå en fremtidig forøget sandtransport ned gennem Veggen Å, der har udløb i Storå ved Kvickly, Holstebro. Sæmmenslutningen ved Storå (SVS) og Fiskeristyreren har med input fra DTU Aqua bakket op om projektet og endvidere anbefalet et midlertidigt sandfang også i indløbet til den genslyngede strækning for at mindske den umiddelbare sandtransport fra Veggen Å ind i nye strygpartier.

Holstebro Kommune har med baggrund i drøftelser med de enkelte lodsejere udsendt forslag til matrikulære ændringer og mageskifte i officiel høring hos berørte lodsejere. Lodsejere har stillet alternativt forslag, der indebærer mageskifte og frasalg af jord, så matrikler ved de enkelte lodsejere fortrinsvis samles på den ene side af åen. Der er endnu ikke mellem lodsejere opnået enighed om de økonomiske forhold forbundet med mageskifte, hvor eng ved å byttes med jord i omdrift (bilag). Mageskifte faciliteres af landmåler i regi af vandløbsprojektet.

Forslag til et vandløbsprojekt har frem til 6. august 2024 været udsendt i høring ved myndigheder, lodsejere og organisationer, og der er indkommet bemærkninger i sagen vedlagt som bilag. Der er i forbindelse med vandløbsprojektet tilknyttet en statslig erstatningsordning.

Med baggrund i modtagne høringsvar og Teknik og Miljø's bemærkninger til de enkelte svar (se bilag), anbefaler Teknik og Miljø, at vandløbsprojektet gennemføres som beskrevet med ændringsforslag i form af indbygget midlertidigt sandfang opstrøms projektet og justering af stensammensætning. Teknik og Miljø vurderer endvidere, at lodsejeres ønske om at der tinglyses et offentligt stisystem (skitseforslag trampesti, se bilag) ved de 3 lodsejere og med mulighed for udvidelse op i ådalen, teknisk kan imødekommes og at udvalget derfor kan beslutte dette gennemført, såfremt det ønskes, og såfremt udvalget er indstillet på at afholde den årlige udgift på op til 10.000 kr. for drift af de 1900 m trampesti, som giver offentligheden adgang i det naturgenoprettede område.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø og Klimaudvalget beslutter:

- at der træffes endelig afgørelse efter vandløbsloven som projektet er beskrevet med inddragelse af modtagne høringssvar.
- om udvalget vil finansiere den offentligt tilgængelige trampesti til området.

Beslutning

Udvalget besluttede:

- at der træffes endelig afgørelse efter vandløbsloven som projektet er beskrevet med inddragelse af modtagne høringssvar.
- at finansiere den offentligt tilgængelige trampesti til området.

Bilag

Projekttegning juli 24

Forslag stisystem og mageskifte

Høringssvar

Punkt 5: Budget og gebyrer for affaldsområdet 2025

07.00.10-G01-1-24

Sagsfremstilling

AD/TM/MC - NMK-ØK-BY

Med denne sag fremlægges forslag til budget- og gebyrfastsættelser for affaldsområdet i 2025 med henblik på Byrådets godkendelse.

Holstebro Kommune indgår i det fælleskommunale selskab Nomi4s i/s sammen med Lemvig, Skive og Struer kommuner. Nomi4s i/s forestår driften af de borgerrelaterede opgaver indenfor affaldsområdet.

Budgettet for Nomi4s i/s ydelser er godkendt af bestyrelsen i Nomi4s i/s den 27. maj 2024.

For affaldssektoren gælder det såkaldte ”hvile-i-sig-selv”-princip. Det betyder, at der over en årrække skal være balance mellem affaldsområdets udgifter og indtægter.

Som følge af ny lovgivning er der løbende en ny sammensætning af gebyrerne. Dette indebærer bl.a., at antallet af beholdere og dermed også antallet af gebyrtyper stiger. Dette bevirker også, at budgettet skal opdeles på flere underkonti, herunder også i kommunernes kontoplaner.

En nærmere beskrivelse af strukturen for affaldsgebyret for private husstande og for erhverv er beskrevet i vedlagte bilag 5. Sammensætningen af, og grundlaget for gebyrforslaget fremgår af bilag 2. Forslag til de nye gebyrer i 2025 er angivet i vedlagte bilag 3. Det er disse gebyrsatser, som ud over budgettet skal godkendes.

Overordnet set holdes gebyrerne på samme niveau, dog med enkelte afvigelser betinget i at de forskellige ordninger skal hvile i sig selv. Den typiske husholdningsaffaldsbeholder på 240 liter med 14 dages tømning, som er den der normalt sammenlignes med på tværs af kommuner, fastholder således niveauet. Af bilag 4 fremgår udviklingen i affaldsgebyrer sammenlignet med landsgennemsnit frem til 2024.

Tilsvarende holdes erhvervsgebyrerne på samme niveau.

Budget 2025

De samlede udgifter for affaldsområdet uden indregning af tidligere års resultater, er budgetteret til 106,6 mio. kr. i 2025 mod 102,6 mio. kr. i 2024 inkl. kommunens administrationsudgifter.

I bilag 6 ses de overordnede indtægts- og udgiftsposter i budgettet for 2025, og dette betyder, at de samlede gebyrintægter i 2025 budgetteres til 97,9 mio. kr. og renteindtægter til 0,4 mio. kr. (96,5 mio. kr. i 2024).

Differencen skyldes indregning af tidligere års overskud, og dette giver samlet følgende budgetforventninger med baggrund i hvile i sig selv princippet:

Budget i 1000 kr.	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Overskud drift	2.658	-5.546	-1.476	0	0
Renovationsfond ultimo året	7.022	1.476	0	0	0

Affaldsområdets budgetterede økonomi på restaffald (til forbrænding) for erhverv og institutioner samt 2-delte beholdere hos erhverv påvirker den kommunale økonomi positivt med 170.000 kr.

Affaldsområdets øvrige økonomi er baseret på brugerbetaling og påvirker ikke kommunens øvrige økonomi.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget overfor Byrådet anbefaler:

- at godkende budget 2025 for affaldsområdet, jf. vedlagte bilag 1
- at godkende gebyrer for 2025 for affaldsområdet, jf. vedlagte bilag 3

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Bilag

Bilag 1 Budgetoversigt for Holstebro Kommune

Bilag 2 Sammensætning af affaldsgebyrer i Holstebro Kommune

Bilag 3 Takstoversigt 2025

Bilag 4 Gebyrudvikling for Holstebro Kommune, 2025

Bilag 5 Struktur for affaldsgebyrer for private husstande og erhverv

Bilag 6 De overordnede indtægts- og udgiftsposter i budgettet for 2025

Punkt 6: Orientering om forestående beslutning om etablering af ny deponicelle ved Kåstrup i Skive Kommune

07.00.00-G01-9-24

Sagsfremstilling

AD/TM/MF - NMK

Forventninger til store mængder asbestaffald og manglende kapacitet i eksisterende deponi ved Kåstrup i Skive Kommune betyder, at bestyrelsen i Nomi4s i september skal behandle en sag, hvor der skal tages stilling til, om Nomi4s skal etablere en ny celle til deponering af affaldet. Nomi4s har ønsket at informere ejerkommunerne herom, hvorfor denne sag bringes til orientering.

Det er Miljøstyrelsen, som er miljømyndighed for anlægget. Holstebro Kommune har således ikke nogen myndighedsrolle i sagen, men alene en selskabsinteresse, idet Holstebro Kommune sammen med Struer, Lemvig og Skive Kommune er medejere af affaldsselskabet.

Som led i nedlukningen af minkfarme i Danmark forestår en stor nedbrydnings/nedtagningsopgave, hvor farmene skal demonteres. En stor andel af disse er etableret med asbesttag, og dette skal ved nedtagning deponeres i godkendt deponi grundet sundheds- og miljømæssige problemer ved asbest. Kapaciteten til deponering i Kåstrup er ved at være opbrugt, og Nomi4s påtænker derfor at etablere en ny celle hertil i Kåstrup.

Som led i beslutningen er der fokus på at sikre de nødvendige hensættelser til både efterfølgende lukning og efterbehandling af deponiet og til forestående og forventede krav til PFAS-rensning for perkolat fra deponiet i Kåstrup.

Der henvises til vedlagte notat (Bilag 1) for uddybningen af sagen.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Bilag

Bilag 1 - Orienteringspunkt til Teknik- og Miljøudvalgene i Nomi4s ejerkommunerne

Punkt 7: Lukket: Meddelelser

00.01.53-G00-1-23

Punkt 8: Lukket: Underskrift af beslutningsprotokol

00.01.53-P35-1-23